

#	Toimiala	Toimenpide	Kuvaus	Yhteensä (M€)
1	Hyvinvointitoimiala	Vanhuspalvelujen rakennemuutos	<p>Lisätään tehostetun palveluasumisen paikkoja sekä lyhytaikaisen intervallihoidon käyttöä tulevien 5 vuoden aikana. Samalla ajanjaksolla lisätään merkittävästi välimuotoisten asumispalvelujen tarjontaa. Tavoitteena on nostaa välimuotoisten asumispalvelujen kattavuus 3 %:iin 75 vuotta täyttäneistä.</p> <p>Tämän myötä mahdollistetaan vanhuskeskusten pitkäaikaisesta laitoshoidosta sekä kotihoidon intensiivisimmästä palveluluokasta luopuminen seuraavan 5 vuoden aikana. Yhtenäistetään kotihoidon eri palveluluokkien kriteerit ja palvelutuotannon muodot.</p> <p>Lisäksi vanhuspalvelujen kyvykkyyttä vastata haastavien asiakkaiden yksilöllisiin asumispalvelutarpeisiin kohennetaan esim. perustamalla psykiatrisen asumisyksikön yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Turun kaupunki tarjoutuu toiminnan vastuukunnaksi.</p>	15,1
2	Hyvinvointitoimiala	Siirtoviiveen minimoiminen (ks. myös vanhuspalvelut osana integroituja sote-palveluja)	Kokonaisvaltainen asiakkaiden kotiuttamisprosessin uudistaminen ja tehostaminen. Edellyttää muutoksia palveluprosesseihin, palvelujen tuottamistavoissa ja resurssien uudeelleen kohdentamista vanhuspalveluissa, terveyspalveluissa sekä sairaalapalveluissa. Lisäksi prosessikehittämistä tulee toteuttaa yhdessä VSSHP:n kanssa. ks. lisäksi toimenpiteet diaarista 6934-2018.	2,3
3	Hyvinvointitoimiala	Sairaalatoiminnan kehittäminen	<p>1. Käynnistetään Turun kaupungin erikoissairaanhoidossa erillisvalmistelu työnjakojen selkeyttämiseksi ja toiminnan kehittämiseksi Turun sairaalapalveluiden akuutin ja kuntoutuksen osastoryhmän (-kaupunginsairaalan ja Kaskenlinnan sairaalan) sekä Tyksin palvelujen välillä.</p> <p>2. Sairaalan vuodeosastoilla toimintatapojen muuttaminen, kuten sisäisistä osastosiirroista ja sisäisestä jonotuksesta luopuminen, osaston käytäntöjen tarkastelu mm. henkilötyövoiman käytön osalta, laadun varmistamisen ja potilasturvallisten menetelmien käytännöt (hukan poistaminen, check-listat, yhtenäiset osastot ja toimintakäytännöt)</p>	2,0
4	Hyvinvointitoimiala	Sairaalatoimintojen tiiviimpi yhteistyö	Kaupunginsairaalan ja TYKS:n tukitoimintojen- ja apuvälinepalvelujen yhdistäminen.	0,0
5	Hyvinvointitoimiala	Hyvinvointitoimialan henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen	Kehitetään toimialan henkilöstön työhyvinvointia lisäämällä työntekijöiden itseohjautuvuutta, parantamalla työn hallintaa, parantamalla työskentelyolosuhteita (mm. toimitilat)	2,0
6	Hyvinvointitoimiala	Mielenterveys- ja päihdepalvelut osaksi terveyskeskuspalveluita. (Kytös terveyskeskuskonseptin uudistamiseen)	Matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalvelujen vahvistaminen ja avopalvelutoimipisteiden perustaminen huomioiden terveyspalvelujen rinnalla integroidusti. Erikseen päätettävissä terveyskeskuksissa pilotoidaan "collaborative care" yhteistyömallia valitussa asiakasryhmässä (esim. geriatria, mielenterveys- ja päihdeasiakkaat), jossa hoito toteutetaan moniammatillisesti.	1,5
7	Hyvinvointitoimiala	Raskaamman tuen palvelut	Systeemisen sosiaalityön toimintamallin (Hackney-malli) käyttöönotto. Systemisellä työotteella asiakasprosessit paremmin hallitaan ostopalvelujen käytön hillitsemiseksi - pohjoinen alue vahvemman resurssoinnin kokeilualueena. Lisäksi perhehoidon rekrytointia ja tukea kehitetään kuntien yhteistyönä, jotta saadaan entistä useampi lapsi sijoitettua perhehoitoon. Omien pitkäaikaislaitoksien toiminnan profilointi ja kehittäminen: avohuollon sijoituksia, vahvempaa psykiatrista osaamista.	1,4
8	Hyvinvointitoimiala	Asiakasmaksutuottojen lisääminen	Kaikkien harkinnanvaraisten asiakasmaksujen nostaminen maksimitasolle. Esim. vanhus- ja vammaispalvelujen asiakasmaksujen nostaminen, asiakasmaksuvapautusten poistaminen, asiakasmaksujen keraaminen maksuautomaatilla, sairaanhoitajakäynnistä laskuttaminen, intervallihoidomaksujen korottaminen.	2,3

#	Toimiala	Toimenpide	Kuvaus	Yhteensä (M€)
9	Hyvinvointitoimiala	Teknologian hyödyntäminen vanhuspalveluissa	Otetaan kotihoidossa koneellinen lääkejakelu ja lääkerobotti. Lääkerobotin käyttöönoton edellytyksenä on, että se on toiminnallisen ja taloudellisesti perusteltua. Kehitetään ja toimeenpannaan edelleen KomPassi-hankkeen jatkumona monikanavaista vanhusten palveluohjausta Otetaan kotihoidossa käyttöön etäkynnit joko vanhuspalvelujen tai koko hyvinvointitoimialan keskitetyllä mallilla Otetaan kotihoidossa käyttöön etäkonsultaatiomahdollisuudet kotihoidon, vanhusten asumispalveluyksiköiden ja terveyskeskusten/sote-keskusten ammattilaisten välille. Toteutettava hyton toimialan ohjauksessa keskitetyllä mallilla.	1,0
10	Hyvinvointitoimiala	Mielenterveys- ja päihdepalvelut (perustaso, nuorten mielenterveyspalvelut, päihdehuolto ja asumispalvelujen kustannusten hillintä)	Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelujen palvelurakenteen keventäminen: Tehostettu SAS-toiminta – osaamisen vahvistaminen henkilöstöjärjestelyillä. Ostopalvelujen toiminnan tehostaminen ulkopuolisen palvelutuottajan tuella, hankinta valmistelussa. Perustason mielenterveyspalvelujen kehittäminen: Yhteistyötä terveyspalvelujen ja VSSHP:n kanssa. Päihdehuollon palvelut: Monipalvelukeskuksesta on suunnitelma. Monipalvelukeskus tukirakenteena päihdekuntoutujien itsenäiseen asumiseen siirtymiselle Nuorten mielenterveystyön kehittäminen: Psykiatriset sairaanhoitajat kouluissa pystyvät nopeaan tukeen ja hoitoon erikoissairaanhoidon osaamisella, mahdollisuus toimia koulun ja kodin välimaastossa. Koulujen ja oppilaitosten merkitys toimintaympäristönä auttamiselle kasvaa koko ajan	1,1
11	Hyvinvointitoimiala	Lastensuojelun sijoitukset	Oman tuotannon lisääminen ja ostopalvelujen vähentäminen lastensuojelun sijoituksissa. Tukihenkilötoimintaan omaa henkilökuntaa, korvaa nykyisiä ostopalvelutyöntekijöitä. Lisäksi ostopalvelujen korvaaminen vahvemmin omalla tuotannolla, ensimmäisenä yksi osasto uusi vastaanottokotiosasto.	0,7
12	Hyvinvointitoimiala	Vanhuspalvelujen hallinnollisen työn tehostaminen	Otetaan käyttöön jo käynnissä olevan hankintaprosessin jälkeen kotihoidon optimointijärjestelmä ja luovutaan samassa yhteydessä alueellisista työaikajärjestelystä. Hyödynnetään sähköisiä rekrytointin työkaluja ja toteutetaan sijaisten rekrytointi keskitetysti omana toimintana tai hyödynnetään rekrytointipalveluja tuottavia yrityksiä. Tehostetaan ja laajennetaan varahenkilöstöjärjestelmiä ja resurssipoolia. Siirretään kaikki vanhuspalvelujen asiakasmaksupäätöksenteko resurssineen hyvinvointitoimialan maksutoimistoon Turun kaupunki toteuttaa ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen hankinnan käänteisellä kilpailuksella ja tuottajien ilmoittautumismenettelyä hyödyntäen. Tavoitteeksi tulee asettaa tuloista riippumatta asiakkaan vaikutusmahdollisuuksien lisääminen tuottajien valinnassa	0,7
13	Hyvinvointitoimiala	Kotihoidon henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen	Kehitetään kotihoidon henkilöstön työhyvinvointia lisäämällä työntekijöiden itseohjautuvuutta, parantamalla työn hallintaa, parantamalla työskentelyolosuhteita (mm. toimitilat)	1,0
14	Hyvinvointitoimiala	Palvelutarpeen arvioinnin keskittäminen	Kehitetään ja otetaan käyttöön keskitetty palvelutarpeen arvioinnin yksikkö, johon sisällytetään nykyiset arviointia ja palvelupäätöksiä tekevät ryhmät. Järjestämissuunnitelmassa määritellään keskitetyn palvelutarpeen arviointimallin laajentuminen (KomPassi) laajentaminen työikäisten ja vammaisten palveluohjaukseen.	0,5
15	Hyvinvointitoimiala	Ostopalvelujen kustannusten hillintä - Lastensuojelun hankintojen kehittäminen	Lastensuojelun kehittämiseen liittyen selvitetään mahdollisuuksia hyödyntää uudenlaisia hankintakäytäntöjä lastensuojelussa. Uusi lastensuojelun palvelujen kilpailuttamiskierros käynnistymässä, esitys lautakuntaan alkusyksystä. Dynaaminen kilpailuttaminen, kumppanuusperustainen hankinta – myös menetelmällä on vaikutusta tuleviin kustannuksiin.	0,6
16	Hyvinvointitoimiala	Kehitysvammaisten palvelutarpeen kartoittaminen	Kehitysvammaisten palvelutarpeen kartoitus, asumispalveluista kotihoidon avulla itsenäiseen asumiseen tai kevyempään asumispalvelumuotoon.	0,6

#	Toimiala	Toimenpide	Kuvaus	Yhteensä (M€)
17	Hyvinvointitoimiala	Terveyskeskuskonseptin uudistaminen / Terveysasemien toimintamalliuudistus	<p>Kuvataan terveyspalveluiden palvelutuotannon nykytila ja suunnitellaan sekä toimeenpannaan terveyskeskuksen toimintamalliuudistus ja konseptiuudistus.</p> <p>Toimintamalliuudistus: Kartoitetaan tarvittavat toimenpiteet terveysasemien siirtymiseksi tiimi-malliseen työskentelyyn. Tiimimallista työskentelyä toteutetaan terveyskeskuksissa sekä sote-keskuksissa. Tehostetaan jo käynnissä olevien kehitysprojektien läpivientiä. Lukuun ottamatta esitettyä säästökohdetta, muu vapautuva resurssi käytetään täysimääräisenä toiminnan jatkokehittämiseen.</p> <p>Konseptiuudistus: Perustetaan elämäntapa- ja elämäntilaa mukaisia sote-keskuksia lähtökohtaisesti nykyisillä hyvinvointitoimialan henkilöstöresursseilla. Sote-keskuksilla varmistetaan perustason palvelujen vahvistaminen tarvittavilla erikoistason palveluilla ja tuella sekä sote-palvelujen palveluintegraatio. Sote-keskuksilla varaudutaan mm. taloudellisesti kestäväällä tavalla Rinteen hallituksen hallitusohjelman perusterveydenhuollon 7 päivän hoitotakuuseen.</p>	0,3
18	Hyvinvointitoimiala	Terveyspalveluiden asiakas- ja palveluohjauksyksikön perustaminen	Kehitetään nykyisestä Turun avoterveyspalveluiden ja ehkäisevän terveydenhuollon call center –toiminnasta asiakas- ja palveluohjauksen toiminnallinen kokonaisuus, sekä digitaaliset etävastaanotot tuottava digiklinikka. Toteutuksessa mahdollisesti hyödynnetään yhteistyötä EPLL:n call center –tuotannon kanssa. Lukuun ottamatta esitettyä säästökohdetta, muu vapautuva resurssi käytetään täysimääräisenä toiminnan jatkokehittämiseen.	0,2
19	Hyvinvointitoimiala	Vuodeosastopaikkojen vähentäminen	Vuodeosastopaikkojen vähentäminen kytkeytyy Sairaaloitoiminnan kehittäminen ja Siirtoviivemaksujen vähentämisen toimenpidekokonaisuuksiin, ja mahdollistuu niissä tehtävien muutostöiden myötä.	0,2
20	Hyvinvointitoimiala	Tehtäväkuvien läpikäynti ja työnjako	Tehtävä- ja hoitoketjujen tarkastelu resurssien ja osaamisen kohdistamiseksi optimaalisesti, samalla myös työvaiheiden ja -osatekijöiden tarkastelu.	0,2
21	Hyvinvointitoimiala	Terveydenhuollon asiantuntijatyöryhmä perustaminen - työnjaolliset linjaukset esh:n ja pth:n kesken	Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon väliset merkittävät tehtäväsiirrot ja tehtäväkokonaisuuksien muutokset valmistellaan asiantuntijatyöryhmän kautta (edustus Tyksistä ja pth:sta)	0,0
22	Hyvinvointitoimiala	Alueellisen yhteistyön kehittäminen vuodeosastojen käytössä	Seutukuntaisissa työryhmissä käydään läpi käytännön mahdollisuudet yhteistyön kehittämiseen vuodeosastokapasiteetin ylikunnallisessa hyödyntämisessä.	0,0
23	Hyvinvointitoimiala	Kotiin vietävien akuuttipalvelujen kokonaisuuden kehittäminen	Kotiin vietävien akuuttipalveluiden osalta ensihoito, kotihoito, kotiutustiimi, kotisairaala ja sosiaalipäivystys tarkentavat omaa tehtävänkuvaansa. Esimerkkitapauksena käydään läpi kotona kaatuneen -palveluprosessi ja tältä pohjalta esitetään kehittämistoimenpiteitä. Tavoitteena on parantaa ja tehostaa palvelukokonaisuutta.	0,0
24	Hyvinvointitoimiala	Suun terveydenhuollon päivystyksen uudelleenorganisointi	Laaditaan suunnitelma, jolla alueen suun terveydenhuollon kiirehoitoa ja päivystystä kehitetään niin, että uusia toimintamalleja voidaan ottaa käyttöön vuodesta 2021 alkaen. Esim. suun terveydenhuollon palvelutuotanto vuorotyönä (perustuu tällä hetkellä vapaaehtoisuuteen). Liikkuvan yksikön mahdollisuus selvitetään.	0,0
25	Hyvinvointitoimiala	Ikäasumisen ohjelma osaksi kaupungin strategista suunnittelua sekä vanhushuoneiden palvelurakenteiden uudistamista - sisältyy Vanhushuoneiden rakennemuutokseen	Ikäväestön asumisen ja asuinympäristöjen nykytilan tarkempi analysointi pohjaksi asuntokannan parantamiselle, uustuotannolle ja asuin- ja elinympäristöjen kehittämiseksi. Huomioitava yhteisöllisen asumisen mahdollisuudet, palvelujen tuominen asumisen yhteyteen / läheisyyteen sekä hyvinvointiteknologian mahdollisuudet asumisessa	0,0
26	Hyvinvointitoimiala	Vanhushuoneet osana integroitua sote-palveluja	Perustetaan vanhushuoneisiin profiloitunut moniammatillinen sote-keskus tai sote-keskuksia. Jatetaan jo käynnistettyä työtä erikoissairaanhoidosta kotiuttamiseen tarvittaessa organisaatiomuutoksilla ja palveluketjusta vastaavien toimijoiden vastuiden ja oikeuksien lisäämisellä. Kotiuttamiset tehtävä TYKS:stä pääsääntöisesti kotiin tai vanhuksen omaan asumisyksikköön.	0,0
27	Hyvinvointitoimiala	Kuntouspalvelujen kokonaisvaltainen uudistaminen	Arvioidaan nykyiset kuntoutusprosessit ja laaditaan esitys uudesta hyton kuntoutusmallista. Kehitetään ja otetaan käyttöön keskitetyt yhden johdon alaisuudessa toimiva ikäihmisten kuntoutusmalli ja -organisaatio.	0,0

#	Toimiala	Toimenpide	Kuvaus	Yhteensä (M€)
28	Hyvinvointitoimiala	Varhainen tuki lapsiperheille - Perhekeskustoiminnan jalkauttaminen Turussa	Perhekeskuskonseptin laadinta ja toiminnan implementointi Syvälahteen (Hirvensalo), Ypsiloniin (Yli-Maaria) sekä mahdollisesti Runosmäessä, Pansio-Pernossa ja Varissuolla. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen palvelukonseptin muuttamisella vähennetään lasten tuen tarvetta	0,0
29	Hyvinvointitoimiala	Ostopalvelujen kustannusten hillintä - OT-keskusten toiminnan käynnistäminen	Laaditaan yhteistyössä kansallisten ja Länsirannikon (Varsinais-Suomi, Satakunta, Pohjanmaa) toimijoiden kesken yhteinen suunnitelma Länsirannikon Osaamis- ja tukikeskuksen toiminnan sisällöstä ja organisoinnista. Yhdistelmäyksikön tarve: lastensuojelu – psykiatria – vammaispalvelut, selvitystyö syksyn 2019 aikana.	0,0
30	Hyvinvointitoimiala	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yksikön perustaminen Hyton hallintoon. Hyton palvelulupauksen toimeenpano: asiakasymmärryksen ja -osallisuuden koordinointi ja kehittäminen Lasten elintapaohjauksen kehittäminen osana kouluterveydenhuollon uudistamista. Koulu hyvinvointiyhteisönä mallin kehittämisen tukeminen. Luodaan laaja-alainen poikkihallinnollinen yhteistyö (mm. Hyto, Sito, Vapa, VSSHP, Turun AMK) Liikunta- ja elintapaohjauksen kehittäminen osana terveysasemien toimintaa. Ehkäisevän työn osuuden lisääminen perusterveydenhuollossa. Ihmisten terveellisiä elintapoja (lepo, liikunta ja ravinto) tukevan sovelluksen tarjoaminen. Asiakaslähtöisen toiminta- ja hoitokulttuurin kehittäminen ikääntyneiden palveluissa. Asiakkaan osallisuuden ja elämänlaadun parantuminen tuomalla kulttuurihyvinvointiin liittyvät toiminnot vahvemmin osaksi sote-palveluita. Asumispalveluyksiköihin laaditaan kulttuurihyvinvointisuunnitelmat. Kokemusasiantuntijaverkoston rakentaminen yhteistyössä VSSHP:n kanssa. Tuottaa meille kehittämisen kohteita omassa palvelutuotannossa, jotka sujuvoittavat palvelupolkuja ja siten säästää rahaa.	0,0
31	Hyvinvointitoimiala	Asiakas- ja potilastietojärjestelmien uudistaminen	Asiakas- ja potilastietojärjestelmän kilpailutuksen käynnistäminen valmistellaan osana Kaari-hanketta (osa UNA-hanketta)	0,0
32	Hyvinvointitoimiala	Tietojohtaminen	Kehitetään tiedon hallintaa, varastointia ja hyödyntämistä. Tämä tarkoittaa käytännössä yhtenäistä tietoaal- lasta, tietovarastojen rakentamista sekä niihin liittyvää asiakkuus-, palvelu- ja kustannustiedon keräämistä yhtenäiseen ratkaisuun, esimerkiksi tietoaal- taaseen / -varastoon ja yhteisesti hyväksytyä hallintamallia tietoaal- taan ja tietovaraston välille sekä tiedon ensi- ja toissijaisen käytön eriyttämiseen. Laaditaan yhteistyömalli tiedolla johtamisen kehittämiseen (konsortio, jossa mukana Turun yliopisto, VSSHP, Turku) sekä toteutetaan pilottiprojekti, jossa toteutetaan sovitun palvelukokonaisuuden osalta tietosisällön määrittely, integraatiot perusjärjestelmiin, tietojen talletus tietoaal- taan sekä tietojen jalostus mittaritiedoksi. Kehitetään talous- ja toimintatietojen yhdistämistä ja suoritekustannusten kiinnittämistä asiakkaaseen Turun ja VSSHP:n yhteisprojektina. Edellyttää tutkimuslupaa THL:ltä.	0,0
33	Hyvinvointitoimiala	Tilatarpeiden ratkaisut	Tarvitaan hyton tilatarpeiden strategia, kytkettynä palvelutuotannon kehittämiseen eli millaisia tiloja palvelutuotanto tulevaisuudessa tarvitsee. Lyhyellä aikajänteellä ratkottavana on lukuisia tilatarpeita, esim. käytännössä kaikkien terveysasemien osalta Runosmäkeä lukuun ottamatta	0,0

#	Toimiala	Toimenpide	Kuvaus	Yhteensä (M€)
34	Sivistystoimiala	Palveluverkkojen ohjaus	Toinen isoista ongelmista liittyy vajaakäytöllä oleviin päiväkoteihin. Paketin yhteydessä päätetään prosessista, jonka seurauksena lapsia voidaan sijoittaa tasaisemmin päiväkoteihin niin, että saadaan aikaan ryhmä- ja lapsikohtaisen yksikkökustannuksen alenama. Tämä onnistuu tehostamalla vielä jo nyt käytössä olevaa palveluohjausta. Säästö syhtyy siitä, että olemassaolevalla hoitajamäärällä voidaan ottaa vastaan 20-25 HTV:tä vastaava lisälapsien määrä olemassaoleviin ja saneerattaviin/uudistettaviin tiloihin. Samassa yhteydessä tehostetaan tiedolla johtamista. Tämä vahvistaa erityisesti palveluohjauksen merkitystä silloin, kun kysyntä ei ole tasaista. Yksityinen tarjonta valjastetaan tehostetusti tasaamaan kysyntähuippuja: näin vahvistetaan käytön ja täytön ennustettavuutta. Tämän vuoksi päivittäinen data on saatava ohjauksen käyttöön.	0,8
35	Sivistystoimiala	Päiväkotiverkon optimointi	Palveluverkko-ohjauksen parantamisen lisäksi päiväkotiverkko on hajanainen, lisäksi kaupungilla on paljon pieniä yksiköitä. Tämä on henkilöstön käytän näkökulmasta epätarkoituksenmukaisia; tila- ja henkilöstön optimointi vaikeaa. Päiväkodin minimikokoolla 100 lasta/7 ryhmää kahdesta kolmeen päiväkotia voisi rakentaa heti. Uudet investoinnit tulee tehdä siten, että voidaan aina lisätä 1-2 ryhmää. Säästöä syntyy jo pelkästään tilapäisistä väistötiloista luopumalla; Parakkien kustannus on tällä hetkellä vuodessa 3.080.000. Päiväkodista luopumisella on myös luonnollinen rahoitusvaikutus kiinteistön myynnin seurauksena. Tätä vaikutusta ei ole voitu vielä arvioida. Suuremmat koot päiväkodeissa johtavat myös siihen, että henkilöstö liikkuu eri yksiköiden sisällä ja välillä tarkoituksenmukaisesti - sijaisuudet, huippujen tasaaminen ja lomasuunnittelu -lisäsäästö 200.000 e.	1,1
36	Sivistystoimiala	Vuorohoidon tehostaminen ja yhteistyö hyton kanssa	Vuorohoitoon päästään nyt kahden haastattelun perusteella, vuorohoitopalset omaan yksikköön (sekaan ei päivälapsia, toisaalta samankaltaiset vuorohoidot omiin ryhmiin)	0,4
37	Sivistystoimiala	Yksityisen päivähoiton joustava käyttö samassa yhteydessä, esim. siirretään kerho- ja leikkipuistotoimintaa kolmannelle sektorille.	Ei enää lukita tiettyä jakoa kaupungin oman ja yksityisen tarjonnan kesken (esim. 70/30), vaan tapauskohtaisesti ratkaistaan, miten milläkin alueella tuotetaan palvelut. Turussa on 26 eri palveluntuottajaa, palvelusetelillä tuotettuna päivähoito on huomattavasti edullisempaa. Lautakunta päättää vaihteluvälin, esimerkiksi 60-40, mikä on varsin yleinen suhde useissa muissa kaupungeissa. Kerho- ja leikkipuistotoiminnan siirto edellyttää sopimusta kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.	1,0
38	Sivistystoimiala	Varhaiskasvatuksen laitoshuoltajat Arkealle	Kilpailutettu sopimus on edullisempi kuin omana työnä tehtävä palvelu.	0,2
39	Sivistystoimiala	Ammattiopetuksen yhtiöittäminen	Tavoitteena yhtiöittäminen, mutta muussakin tapauksessa vastaavuus.	1,1
40	Sivistystoimiala	Oppilasryhmäkokojen ja oppilaaksiottoalueiden optimointi	Perusopetuksen säästöt tehdään ryhmäkokoja optimoimalla. Näkyy ryhmäkoossa, jakotunneissa ja opettajien viroissa. Esitetty sopeutus tarkoittaa Turun noin tuhannen perusopetuksen opettajan kokonaisuudessa 18 opettajaa. Tarpeen väheneminen voidaan hoitaa määräraikaisuusien ja eläköitymistien avulla. Muutos kasvattaa ryhmäkokoja noin 0,5:llä. Samassa yhteydessä tulee kiinnittää oppilaaksiottoalueisiin ja tähän liittyvään prosessiin.	0,9
41	Sivistystoimiala	Positiivisen diskriminaation määrärahan kunta-valtio -suhteen muuttaminen.	Positiivisen diskriminaation määräraha on noin 1,8 meuroa. Valtio tulee tukemaan vuonna 2020 asiakohtaa lisää ja tämän vuoksi valtio korvaa kunnan rahoitusvastuun.	0,9
42	Sivistystoimiala	Kurssitarjonnan supistaminen	Lukiossa on 200 opettajaa, esitetty määrä tarkoittaa 3-5 HTV:tä. Toisaalta määrä vastaa noin 80 kurssia, kun kokonaiskurssimäärä on 4000 kurssia.	0,2
43	Sivistystoimiala	Vapaan sivistystyön yhdenmukaistaminen / sopeuttaminen	Toimintamalli, jossa mahdollisuuksien mukaan selvitetään eri toimijoiden vapaan sivistystyön kurssi- ja toimintatarjontaa ja hallintoa siten, että toiminta voidaan järjestää mahdollisimman kustannustehokkaasti	0,3
44	Sivistystoimiala	Primus toiminnanohjausjärjestelmä	Kirjaaminen yhdenmukaiseksi, velvollisuus laittaa kuntoon, jotta saadaan (ilman käsityötä) oikea tieto joka päivä oppilaista ja kursseista	0,0
45	Sivistystoimiala	Digitalisaatio perusopetuksessa	Edullisempien laitteiden hankkiminen kannettavien tilalle esim. Chromebookit	0,0
46	Sivistystoimiala	Toiminnan tuottavuustavoite	0,3 % sopeutus toimintamenoista	1,0
47	Vapaa-aikatoimiala	Lippujen hinnan määrittelyn uudistaminen	Hinnoista päättäminen pitäisi tapahtua orkesterissa tai museoilla (Lautakunnan määrittelemän vaihteluvälin puitteissa). Lippujen hinnat voisivat vaihdella näyttely- tai konserttikohteisesti. Esimerkkinä nykytasoon 1 € lipun hintaan lisää tarkoittaa 75.000 euroa lipputuloloja.	0,2

#	Toimiala	Toimenpide	Kuvaus	Yhteensä (M€)
48	Vapaa-aikatoimiala	Liikuntapaikkojen maksuttomuuden rajaaminen	Nyt liikuntapaikat ovat ilmaisia alle 20 vuotiaille / Liikunta-avustust politiikan uudistaminen. Maltilliset käyttömaksut kaikille.	0,6
49	Vapaa-aikatoimiala	Markkinointiviestintään liittyvää graafista suunnittelua ja taittoa siirretään mainostoimistoilta omaksi työksi	Lisätään kaupungin omaa graafikko/viestintäassistentti resurssia ja luovutaan ostopalvelusta.	0,0
50	Vapaa-aikatoimiala	Seikkailupuistoon lippumaksujen korottaminen	20 % korotus toisi 20.000	0,0
51	Vapaa-aikatoimiala	Etsitään ratkaisua keskustan nuorisotilarpeeseen	Nuorten taide- ja kulttuurikeskus Vimma on seurakunnalta vuokratuissa tiloissa, vuokra 452.000/vuosi. Vuokrasopimus päättyy 2021 lopussa, jolloin pohdittavaksi tulee vähintäänkin uudet tilat / toiminnan jatko.	0,2
52	Vapaa-aikatoimiala	Kirjastojärjestelmän vaihtaminen	Avoimen lähdekoodin järjestelmä käyttöön toukokuussa 2021. Koko vuoden säästö 2022	0,1
53	Vapaa-aikatoimiala	Jäähallien ja tekonurmikenttien yhtiöittäminen	Kaupunki on mukana useammassa hallissa vuokrausperiaatteella. Omista halleista luopuminen/yhtiöittäminen - selvitys	0,0
54	Vapaa-aikatoimiala	Luonnonjäkäenttien ylläpidon osittainen siirtäminen alueen asukkaille	Kaikki pidetään, mutta talkoovoimin tapahtuvaa ylläpitoa lisätään	0,0
55	Vapaa-aikatoimiala	Museokeskuksen tutkimus ja kokoelmatoiminnan keskittäminen yhteen paikkaan		0,0
56	Vapaa-aikatoimiala	Nuorten työpaja tukemaan työllisyydenhoitoa	Siirrytään selkeään ryhmätoimintaan. Vuodessa aloittaisi 2 ryhmää, n. 60 nuorta kerrallaan. Iso ryhmä jaettaisiin pienryhmiin n. 8-10 nuorta/ryhmä, joissa kaikilla olisi omat vastuuohjaajansa, työvalmentajia ja yksilövalmentajia. Valmennuksessa kehitettäisiin nuorten sosiaalisia valmiuksia, haettaisiin jatkopolkuja, ohjattaisiin tarpeellisiin palveluihin jne. Työmuotoina olisivat erilaiset projektit, kurssitoiminta, nuorisotyön muut työmuodot jne. Erityinen painopiste 300 päivää työttömänä olleet nuoret	0,1
57	Vapaa-aikatoimiala	Palvelusetelimalli lasten liikunta ja harrastustoimintaan	Pilottihanke, jossa Turku voisi yhteistyössä valtionosuusrahoittajan tms. kokeilla, kuinka palvelusetelimallinen rahoittaminen toimisi nykyisen seura-avustamisen sijaan; lapsi saa XX euron palvelusetelin, jonka hän voi käyttää harrastustoimintaan. Seurojen rahoitus muodostuisi palvelusetelien ja lisenssien yms. yhdistelmästä	0,0
58	Vapaa-aikatoimiala	Kenttävaraukset yms.	Kenttien varausasteen nostaminen	0,0
59	Kaupunkiympäristötoimiala	Pysäköinnin muutokset	Sisältää kiekkopysäköinnin muuttamisen maksulliseksi, maksullisuusalueen laajennukset, pysäköinnintarkastajien lisäämisen (4 kpl), maksullisuusajan kasvattamisen, pysäköintimaksujen korottamisen sekä asukas pysäköintimaksujen tarkistuksen ja alueen laajentamisen.	2,8
60	Kaupunkiympäristötoimiala	Joukkoliikenteen lippuhintojen tarkistukset 2020 vastaamaan joukkoliikenteen kustannusindeksin nousua	Kertalippujen hinnankorotus 1.7.2020 alkaen.	0,7
61	Kaupunkiympäristötoimiala	Toiminnan kustannustehokkaampi järjestäminen	<ul style="list-style-type: none"> Joukkoliikenteen rahastusjärjestelmä takaisin omaksi toiminnaksi 1.4.2020 alk. Ostopalveluna 120.000 e/v, omana työnä 60.000 e/v, 1 htv lisäys vuoden 2020 alusta. Varasto- ja taimistotoimintojen uudistaminen vuoden 2022 alusta, ostopalvelu tai muu vastaava järjestely, säästö tavoite 20 % nykykustannuksista. Mittauspalvelujen uudistaminen vuoden 2021 alusta. Maastomittauksen tehtävistä 75 % on suoraan riippuvaisia myönnettyjen uudislupien määrästä. Tekninen kehitys vähentää osaltaan maastossa tapahtuvan mittauksen tarvetta. Jos tehtävien määrä laskee merkittävästi, voidaan ostopalveluna säästää jopa 100 000 euroa vuodessa. Eläinhoitolapalvelujen muuttaminen omasta työstä ostopalveluksi 2021 alkaen. Kustannukset nyt 125.000 e/v, säästö tavoite 25.000 e/v, seudullinen toiminto. Ajoneuvosiirtotoiminnan uudistaminen 2021 alusta. Viranomaistoimintojen maksullisuus ja romuajoneuvojen siirto ostopalveluna. Säästö tavoite 40.000 e/v Joukkoliikenteen aikataulukirjojen postituksesta luopuminen 2020 ja siitä seuraava painatusmäärän pienentäminen 42.000 e, josta Turun osuus arviolta 29.000 e/v. Kuulutusten ja muiden ilmoitusten vähentäminen sanomalehdissä vuoden 2020 alusta. Ruotsinkielisyys säilytetään. MRL-uudistuksen myötä ehkä pakko lehdissä kuuluttamiseen poistuu. 	0,3

#	Toimiala	Toimenpide	Kuvaus	Yhteensä (M€)
62	Kaupunkiympäristötoimiala	Taksojen tarkistukset	<ul style="list-style-type: none"> • Kaivuu- ja aitaamisluvatarkistus 3 vuoden välein (2020, 2023). Maksujen määrissä huomioitu rakentamisen todennäköinen hiljeneminen. • Rakennusvalvontatarkistus 2022 alusta. Taksaa tarkistetaan jatkossa säännöllisesti 3 vuoden välein. Tavoitteena 6-pack kaupunkien keskiarvo. Tulovaikutusta arvioitaessa on huomioitu rakentamisen määrällinen väheneminen • Tonttijakotarkistus 2020 alusta • Kiinteistönmuodostustarkistus 2022 alusta. • Ympäristösuojelutaksaan lisätään haja-asutuksen jätevesipokkeusluvat 2020 alusta. Kertaluonteinen maksu. 	0,3
63	Kaupunkiympäristötoimiala	Pima-maiden kustannustehokkaampi käsittely Kiertomaan avulla (uusi toimintatapa)	Kaupungin kasvaessa sisäänpäin vajaan käyttöisiä teollisuus- ja varastotoiminnan ja liikennealueita muutetaan monipuolisiksi asunto- ja työpaikka-alueiksi. Maaperä on useassa kohteessa pilaantunut aiemman toiminnan seurauksena. Tonttien käyttötarkoituksen muutos edellyttää kalliita esirakentamistoimenpiteitä, mm. pilaantuneiden maiden kunnostusta. Maamassojen käsittely, uudelleensijoittelu ja kuljetukset voidaan järjestää nykyistä kustannustehokkaammin yhteistyössä kaupungin yhtiön kanssa. Uuden toimintatavan muutos toteutetaan vaiheittain. Koordinaattori palkataan vuoden 2020 alusta. Toiminnan muutoksesta saatava kustannussäästö on arvioitu varovaisuusperiaatteella, säästö on sidoksissa alueiden (mm. Linnakaupunki, Itäharju) toteutusaikatauluun.	0,6
64	Kaupunkiympäristötoimiala	Uusien maanvuokrasopimusten vuokrien korotus	Uusiin maanvuokrasopimuksiin korotus 2020 alkaen. Asumiseen tarkoitettujen tonttien vuokra määräytyy 5 %:n mukaan kiinteistön pääoma-arvosta (nyt 4 %). Muiden kuin asumiseen tarkoitettujen tonttien vuokra määräytyy 6 %:n mukaan kiinteistön pääoma-arvosta (nyt 5 %).	0,1
65	Kaupunkiympäristötoimiala	Kaupunkiympäristön kunnossapidon erilliskohteista säästäminen	Kunnossapidon erilliskohteista säästäminen: kaiteet, aidat, roskastiat penkit ym korjaukset sekä liikenne- että viheralueiden korjaukset.	0,2
66	Kaupunkiympäristötoimiala	Tapahtumajärjestäjille tarjotaan maksullista palvelupakettia (uusi palvelu)	Tapahtumajärjestäjille tarjotaan kokonaisvaltaista palvelupakettia, jolla hoidetaan tarvittavan alueen aitaaminen ja siihen liittyvät luvat sekä ajoneuvojen siirtokehotukset ja siirättäminen. Alueen ennallistaminen siirtokehotusmerkkipaaksi alueeksi tapahtuisi omana työnä viipymättä tilaisuuden tai tarpeen päätyttyä. Uusi toimintatapa parantaa asiakaspalvelua, yleistä järjestystä ja liikenteen sujuvuutta sekä tehostaa viranomaisprosessia kun sama taho suunnittelee, toteuttaa ja ennallistaa alueen. Uuden palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset katetaan uudella tapahtumamaksulla. Kustannukset ajoneuvojen siirroista voidaan periä ajoneuvon omistajalta kun näyttö virheestä selkeästi dokumentoitu. Maksullisuus ei koskisi yleishyödyllisiä yhteisöjä	0,0
67	Kaupunkiympäristötoimiala	Palvelulinjatoiminnan arviointi	Pohdittavaksi palveluliikenteen erilaiset tuotantotavat (esim. kutsutaksi tms.). Toteutuu runkolinjastossa.	0,0
68	Kaupunkiympäristötoimiala	Kiinteistön vastuulla olevien jalkakäytävien talvihoitovelvoitteen palauttaminen pientalovaltaisella alueilla	Osalla alueita säilyy kaupungin kunnossapitovelvoite.	0,2
69	Kaupunkiympäristötoimiala	Tonttivuokriin 1986 tehdyn valtuuston päätöksen kumoaminen	On jo vuoden 2020 talousarviossa. Tulovaikutus 800.000/v, kun päätös lainvoimainen.	0,8
70	Kaupunkiympäristötoimiala	Maankäytön myyntitulojen lisääminen	Käynnissä olevat tuloja tuottavat maankäytön hankkeet (pl. Blue Industry Park) priorisoidaan kiirehtimällä niiden kaavoitusta, infrainvestointeja ja tontinluovutusta. Tilahankkeita suunniteltaessa arvioidaan muutokset palveluverkkoon ja samanaikaisesti käynnistetään niiden kiinteistöjen kehittäminen, joista kaupunki luopuu tilahankkeen seurauksena.	0,0
71	Kaupunginjohtajan toimiala	Työllisyyskokeiluun osallistuminen	Tavoite työmarkkinatuen kuntaosuuden vähentäminen 10 % ja oman toiminnan tehostaminen.	2,0
72	Kaupunginjohtajan toimiala	Työasemien ja -näyttöjen elinkaaren pidentäminen 4 vuodesta tarvevaihtoon		0,6
73	Kaupunginjohtajan toimiala	Kiinteistöjen hoidon kilpailutukset		0,5
74	Kaupunginjohtajan toimiala	Henkilöstöpoliittisten yhteisten linjausten ja ohjeiden noudattaminen	Matka-, koulutus-, majoitus, edustus-, ja työ kulujen yhdenmukaistaminen ja huippujen leikkaaminen	0,4

#	Toimiala	Toimenpide	Kuvaus	Yhteensä (M€)
75	Kaupunginjohtajan toimiala	Perusopetuksen päätelaitteiden elinkaaren pidentäminen	Perusopetuksen oppilailta on käytössään 4.-6. luokilla iPad ja 7.-9. luokilla win työasema. Säästöehdotuksena on että koneita ei hankita joka vuosi vaan koneiden elinkaarta pidennetään siten että esim. 6. luokalta jääneet koneet annetaan uusille 4. luokkalaisille. Koneiden elinkaari voi olla 5-6 vuotta. Riskinä on koneiden vikaantuminen, mutta tätä kannattaa ainakin kokeilla. Koneiden vuosihankintahinta on 900 000 eur, joka jakaantuu seuraavalle 3 leasingvuodelle. Ensimmäisen vuoden säästö 150.000 euroa, jatkovuosien säästö 300.000 euroa	0,3
76	Kaupunginjohtajan toimiala	Hankkeiden priorisointi ja ulkoisen rahoituksen lisääminen	Turun kaupungilla on käynnissä satoja eritasoisia projekteja ja hankkeita, jotka vievät vakinaisten viranhaltijoiden työaika, edellyttävät omarahoitusosuuksia ja määräaikaista työvoimaa. Toisaalta hankkeet saattavat olla jopa päällekkäin tai ristiriidassa käytännön tekemisen tai strategisten linjausten kanssa.	1,0
77	Kaupunginjohtajan toimiala	Kiinteistöveropohjan täsmennys	Projektoitava, toteutus pääosin ulkopuolisin resurssein.	1,0
78	Kaupunginjohtajan toimiala	Konsernihallinnon kustannusten yleisleikkaus		1,0
79	Kaupunginjohtajan toimiala	Matkailun oman liiketoiminnan arviointi	Mm. Ruissalo Camping	0,3
80	Kaupunginjohtajan toimiala	Henkilökunnan maksuttomasta pysäköinnistä luopuminen	1. vaihe rakenteellinen pysäköinti, 2. vaihe kaikki muut	0,3
81	Kaupunginjohtajan toimiala	Valtiolta saatavan koulutustuen lisääminen	Valtiolta saatavaa koulutustukea on mahdollista lisätä rekisteröimällä henkilöstön koulutustarpeet ja toteutuneet koulutukset SAP HR:ään	0,2
82	Kaupunginjohtajan toimiala	Aluepelastuslaitoksen toiminnan tehostaminen	Tavoite Turun maksuosuuden alentamiseksi	0,2
83	Kaupunginjohtajan toimiala	Henkilöstökassan koron muutos	0,50 % --> 0,10 %	0,2
84	Kaupunginjohtajan toimiala	Kiinteistöjen kunnossapidon puitesopimusmuutos		0,2
85	Kaupunginjohtajan toimiala	Nykyisten IT tietojärjestelmien kartoitus	IT järjestelmien luopumissuunnitelman laatiminen, lisenssit vs. käyttäjät, haamukäyttäjien puhdistaminen	0,2
86	Kaupunginjohtajan toimiala	Hallintopalveluiden uudistaminen ja toiminnanohjausjärjestelmän uudistaminen	Tilauksellisten ostolaskujen määrän kasvattaminen vähentää ostolaskujen reititystä ja käsittelyä, SAP katalogin hyväksymisrajan poistaminen vähentää turhia hankintoja, vuosiprosessien yhdenmukaistaminen toimialoilla vähentää tietojen keräämiseen kuluva aikaa, sopimusten elinkaaren seuranta (sopimushallinnan keskittäminen) parantaa mm. asiakaspalautteen käsittelyä	2,0
87	Kaupunginjohtajan toimiala	Avustukset	Avustusmäärärahan tasoleikkaus ja priorisointi	0,1
88	Kaupunginjohtajan toimiala	Turkuhallin päävuokralaisen vuokrasopimuksenmuutos	Vastuunjakotulokon mukainen toimintamalli vähentää investointeja 100.000 vuodessa	0,1
89	Kaupunginjohtajan toimiala	Energiansäästöselvitykset	Kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen pitkän tähtäimen tavoitteena - edellyttää investointeja - investointien jälkeen voi odottaa käyttötalouden kustannussäästöjä	0,3
90	Kaupunginjohtajan toimiala	Arkistojen digitointi	Toimitilahankkeessa ei toteuteta käyttöarkistoinvestointeja	0,1
91	Kaupunginjohtajan toimiala	Ajoneuvohallinnon keskittäminen ja kilpailuttaminen	Ajoneuvohallinnan ostaminen palveluna rahoituksineen.	0,1
92	Kaupunginjohtajan toimiala	Kaupungin toimistoverkko	Kaikissa toimitiloissa loppuu vuokrasopimukset, tavoitteena on pienentää tarvittava tilamäärä/ hlö 22 m2:sta 11 m2:öön	
93	Kaupunginjohtajan toimiala	Omaisuuksien/Yhtiöiden myyminen/Omistusosuusmuutokset	Konsernirakenteen tulee elää jatkuvasti markkinatilanteen ja konsernin kokonaisedun mukaan. Konsernirakennetta tarkastellaan säännöllisesti ja tarvittaessa kaupungin omistusosuutta yhtiöissä muutetaan tai omistuksesta luovutaan kokonaan	
94	Kaupunginjohtajan toimiala	Kiinteistöjärjestelyiden arviointi	Mitä on järkevää omistaa?	
95	Kaupunginjohtajan toimiala	Kaupungin ydintoimintaan kuulumattomien kohteiden vuokraustoiminnasta luopuminen	Kaupungin järjestämisvastuulla ei ole kaupungin ydintoimintaan kuulumattomien kiinteistöjen vuokraus. Vuokrattavista kohteista laaditaan selvitys ja vuokraustoiminnasta luovutaan 3-4 vuoden aikana.	

#	Toimiala	Toimenpide	Kuvaus	Yhteensä (M€)
B-kori (tunnistettuja toimenpiteitä, joita ei esitetä käynnistettäväksi tässä vaiheessa)				
#	Toimiala	Toimenpide	Kuvaus	
B1	Sivistystoimiala	Oppilasryhmäkokojen optimointi vähentää opettajien tarvetta.	Perusopetuksen ryhmäkoon kasvattaminen 0,5->1	
B2	Sivistystoimiala	Kurssimaksujen lisääminen	Turun kurssimaksut ovat alueellisesti korkeintaan keskitasoa.	
B3	Vapaa-aikatoimiala	Leirikeskuksista luopuminen	Irtisanotaan tarvittavat vuokrasopimukset	
B4	Kaupunkiympäristötoimiala	Funikulaari muuttaminen maksulliseksi ja siirtäminen osaksi Föliä	Tarkastellaan osana joukkoliikennettä. Tulot osana Fölin lipputuloja. Maksulliseksi muuttaminen edellyttää investointia asemiin.	
B5	Kaupunkiympäristötoimiala	Runkolinjojen palvelutason arviointi	Osa runkolinjoista ajetaan aiemmin päätettyä harvemmalla vuorovälillä.	
B6	Kaupunkiympäristötoimiala	Kaupunkipyörät	Luovutaan kaupunkipyöräjärjestelmän vakiinnuttamisesta ja siirtämisestä osaksi Föliä. Kaupunkipyöräjärjestelmä lakkautetaan 2021 nykyisen sopimuksen päättyessä.	
B7	Kaupunkiympäristötoimiala	Joukkoliikenteen palvelutason tarkistaminen	Linjojen vuorovälien harvennus, linjojen lakkautukset, 2 tunnin vaihto-oikeudesta luopuminen (budjetissa 2020 jo mukana harvennukset, tässä mukana vaihto-oikeus)	
B8	Kaupunginjohtajan toimiala	Skanssin toimipisteen lopettaminen		
B9	Kaupunginjohtajan toimiala	Työsuhdematkalippu		
B10	Kaupunginjohtajan toimiala	Brysselin ja Pietarin toimipisteet		

C-kori (tunnistettu toimenpide, jota ei esitetä käynnistettäväksi tässä vaiheessa)

#	Toimiala	Toimenpide	Kuvaus
C1	Kaikki toimialat	Harkinnanvaraisesta toiminnan luopuminen	